

SYLABUS PRZEDMIOTU
Część B – NAUCZYCIELE AKADEMICY

Rok akademicki 2022/2023

NAZWA PRZEDMIOTU NAZWA MODUŁU KIERUNEK STUDIÓW WYDZIAŁ	TEATR I DRAMAT (ROK I) TEORETYCZNY AKTORSTWO WYDZIAŁ TEATRU TAŃCA									
PROWADZĄCY	dr Adriana Świątek									
STATUS PRZEDMIOTU	kierunkowy/ ogólny obowiązkowy / do wyboru									
JĘZYK WYKŁADOWY	polski									
ORGANIZACJA ZAJĘĆ SPOSÓB KSZTAŁCENIA	X zajęcia prowadzone stacjonarnie X zajęcia prowadzone hybrydowo X zajęcia prowadzone w formie zdalnej X zajęcia prowadzone z wspierającym wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość W przypadku powrotu sytuacji epidemiologicznej oraz innych okoliczności możliwa forma kształcenia na odległość. Sposób prowadzenia zajęć dostosowany będzie do bieżących rozporządzeń.									
ROK	I		II		III		IV		V	
SEMESTR	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LICZBA PUNKTÓW ECTS	2	2								
LICZBA GODZIN KONTAKTOWYCH z udziałem nauczyciela, wynikających z planu studiów	2 (30)	2 (30)								
SZACUNKOWA ILOŚĆ GODZIN POZOSTAŁYCH - konsultacje oraz praca własna studenta	3h w tygodniu: 3h x 30 (szacunkowo 15 tygodni w semestrze) = 90 h									

METODY DYDAKTYCZNE	wykład, wykład problemowy , wykład konwersacyjny, ćwiczenia praktyczne , ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektowa, dyskusja dydaktyczna, konwersatorium, seminarium , inne
SPOSÓB ZALICZENIA	EK – egzamin komisyjny, E – egzamin, ZN - zaliczenie notą, ZAL - zaliczenie bez noty E-EK – egzamin komisyjny z użyciem metod i technik kształcenia na odległość, E-E – egzamin z użyciem metod i technik kształcenia na odległość, E-ZN – zaliczenie notą z użyciem metod i technik kształcenia na odległość, E-ZAL – zaliczenie z użyciem metod i technik kształcenia na odległość
FORMA ZALICZENIA – metoda weryfikacji zakładanych dla przedmiotu efektów uczenia się - z uwzględnieniem sposobu organizacji zajęć <i>(zostawić właściwe)</i> zasady e-oceny	praca artystyczna w formie publicznej prezentacji, egzamin ustny, pisemna praca zaliczeniowa, zaliczenie ustne/kołokwium, wykonanie pracy zaliczeniowej, przygotowanie projektu, wykonanie określonej pracy praktycznej, prezentacja, przegląd, film, prezentacja internetowa w czasie rzeczywistym, inne <ul style="list-style-type: none"> ➤ Obecność na zajęciach [dopuszczalne 3 nieobecności w semestrze]. ➤ Aktywność, czynny udział w konwersacji. ➤ Regularne refleksje/eseje/notatki w formie pisemnej przesyłane systematycznie na przestrzeni obu semestrów. ➤ Zaliczenie pierwszego semestru – pisemna analiza i interpretacja wybranego przedstawienia. ➤ Zaliczenie drugiego semestru – indywidualna lub grupowa wypowiedź artystyczna/sceniczna, zbudowana w oparciu o wybrane inspiracje, które stanowiły temat konwersatorium. Praca sceniczna poszerzona zostaje o pracę pisemną – analizę i interpretację podjętych w projekcie scenicznym tropów. Wypowiedź sceniczna nie powinna przekraczać 10 minut.
TREŚCI MERYTORYCZNE	Celem przedmiotu jest poznanie, rozumienie i próba doświadczenia źródeł teatru, podstawowych linii rozwojowych w historii teatru, a także jakości i dynamiki przemian dokonujących się w europejskim teatrze dramatycznym – od starożytności do współczesności. To także rozbudzanie kreatywnego myślenia o tekście poprzez analizę treściową i porównawczą. Nabywanie umiejętności lektury dramatu w kontekście tekstów teoretycznych, doskonalenie umiejętności analizy utworu dramatycznego – analiza i interpretacja wybranych dzieł dramatycznych dla poszczególnych kierunków dramatyczno-teatralnych. Wprowadzenie w problematykę ewolucji funkcji przypisywanych sztuce scenicznej, w zagadnienia przemian przestrzeni teatralnej, w świat podstawowych dokonań dramatyczno-teatralnych (dramaturgicznych, reżyserskich, aktorskich, scenograficznych). Ponadto praca z tekstami źródłowymi: manifestami, zapisami i opisami przedstawień. Na przestrzeni dwóch lat w przedmiot wpisane jest uczestnictwo w wykładach, konferencjach, wystawach oraz

przedstawieniach teatralnych. Akcent położony jest tu na „żywe doświadczenie” teatru, w tym jego historii. W ścieżce zwraca się uwagę na estetyczne i filozoficzne poszukiwania wybitnych indywidualności twórczych, poszerzenie wiedzy w zakresie kontekstu historycznego i kulturowego sztuki oraz jej związków z innymi dziedzinami współczesnego życia. Przedłużeniem tego procesu jest nabywanie umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w akcie twórczym – poszukiwanie inspiracji do stworzenia indywidualnej wypowiedzi artystycznej.

SZCZEGÓŁOWE TREŚCI:

- Stan badań nad praktyką teatru antycznego (ujęcia antropologiczne i filologiczne). Wprowadzenie.
- Przykłady ujęcia antropologicznego i filologicznego: ujęcie teoretyczno-praktyczne.
- Rozważania nad *eidos* sztuk widowiskowych w perspektywie źródeł teatru.
- Analiza i interpretacja „Narodzin tragedii z ducha muzyki” („Narodziny tragedii albo Grecy i pesymizm”) F. Nietzschego.
- Żywiół dionizyjski w sztukach widowiskowych (zarys perspektywy antropologii widowisk).
- „Powrót Dionizosa” w świetle praktyki scenicznej Theodorosa Terzopoulou: ujęcie teoretyczno-praktyczne.
- Analiza i interpretacja „Bachantek” Eurypidesa, poszerzona o lekturę eseju Jana Kotta „Bachantki albo zjadanie Boga”.
- Projekcja „Bachantek” Teatru Attis, reż. Theodoros Terzopoulos.
- Praktyka teatru antycznego. Chór.
- Rekonstrukcja/Rezurekcja antyku w świetle projektu badawczo-artystycznego Ośrodka Praktyk Teatralnych „Gardzienice”.
- Próba ucieleśnienia antycznego chóru.
- Praktyka teatru antycznego. Aktor.
- Praktyka teatru antycznego. Teatr Dionizosa w Atenach.
- Praktyka teatru antycznego. Przedstawienie.
- Tragedia w świetle „Poetyki” Arystotelesa.
- „Król Edyp” jako wzorcowy przykład tragedii greckiej.
- „Oresteja” Ajschylosa – jej powidoki w „(A)polloni Krzysztofa Warlikowskiego”.
- Współczesne doświadczenie antyku – na podstawie „(A)pollonii” Krzysztofa Warlikowskiego.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ „Medea” Eurypidesa w interpretacjach mistrzów kinematografii: Piera Paolo Pasoliniego oraz Larsa von Triera. ➤ „Powrót Odysa” w trzech odsłonach: Wyspiański – Kantor – Grzegorzewski. ➤ „Akropolis” Wyspiańskiego w interpretacji Grotowskiego i Szajny. ➤ Komedia staroattycka. ➤ Wprowadzenie do analizy i interpretacji tekstu teatralnego. ➤ Drugie narodziny teatru. Przestrzeń teatralna w średniowieczu. ➤ „Historija o chwalebnym Zmartwychwstaniu Pańskim” Mikołaja z Wilkowiecka jako przykład misterium polskiego. ➤ Dramat liturgiczny w rekonstrukcji i rezurekcji Scholi Teatru Węgajty. ➤ Alilujki Teatru Węgajty. ➤ Podsumowanie.
<p>LITERATURA SZCZEGÓŁOWA</p>	<p>LITERATURA/ TEATR/ OPRACOWANIA:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Barba E., <i>Canoe z papieru. Traktat o Antropologii Teatru</i>, przekł. L. Kolankiewicz, D. Wiergowska-Janke, Wrocław 2007. ➤ Braun K., <i>Przestrzeń teatralna</i>, Warszawa 1982. ➤ Buchalik L., <i>Maska dogońska [w:] Maska : zakrywanie i odkrywanie pomiędzy Wschodem i Zachodem : studia na pograniczach antropologii i estetyki porównawczej</i>, red. W. Mond-Kozłowska, Gdańsk 2016. ➤ Dąbek-Derda E., <i>Pieczenie Universum [w:] Sześcian zakłęty w kuli</i>, Katowice 2017, s. 230-237. ➤ Eliade M., <i>Obrazy i symbole</i>, przeł. M.P. Rodakowie, Warszawa 2009. ➤ Fischer-Lichte E., <i>Teatr i teatrologia. Podstawowe pytania</i>, przekł. M. Borowski, M. Sugiera, Wrocław 2012. ➤ Kocur M., <i>Teatr antycznej Grecji</i>, Wrocław 2001. ➤ Kocur M., <i>Dionizos ciągle tańczy</i>, „Teatr” 2007, nr 1, s. 22-24. ➤ Kolankiewicz L., <i>Teatr zarażony etnologią [w:] Problemy teorii dramatu i teatru</i> pod red. J. Deglera, Tom 2, Wrocław 2003. ➤ Kornaś T., <i>Schola Teatru Węgajty. Dramat Liturgiczny</i>, Kraków 2012. ➤ Kornaś T., <i>Starogrecka wieś Gardzienice</i>, „Didaskalia”2003, nr 57, s. 30-35.

- Kornaś T., *Gardzienice – dotknięcie antycznej Grecji*, „Alma Mater” 2004, nr. 62, s. 32-35.
- Kott J., *Zjanie bogów. Szkice o tragedii greckiej*, Kraków 1986.
- Lewański J., *Dramat i teatr średniowiecza i renesansu w Polsce*, Warszawa 1981.
- *Metamorfozy. OPT Gardzienice. Music of Ancient Greece* [zbiór artykułów w publikacji dołączonej do płyty audio: Jerzy Danielewicz, Maciej Rychły, Tomasz Rodowicz, Włodzimierz Staniewski, Dariusz Kosiński], wydawca: Altmaster, 2000.
- Pavis P., *Słownik terminów teatralnych*, Wrocław 1998.
- Pleśniarowicz K., *Kantor – artysta końca wieku*, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 1997.
- Prussak M., *Wyspiański w labiryncie teatru*, Warszawa 2005.
- Taplin O., *Tragedia grecka w działaniu*, przeł. A. Wojtasik, Kraków 2004.
- Taranienko Z., *Gardzienice. Praktyki teatralne Włodzimierza Staniewskiego*, Wydawnictwo Test, Lublin 1997.
- *Teatr dell arte*, wybór tekstów A. Chałupnik [et al.], Warszawa 2016.

LITERATURA/ TEATR/ TEKSTY ŹRÓDŁOWE:

- Arystoteles, *Poetyka*, przekł. H. Podbielski, Wrocław 2006.
- J. Grotowski. *Teksty zebrane*, zespół red. A. Adamiecka-Sitek [et al.], Warszawa 2012.
- Kantor T., *Teatr śmierci: teksty z lat 1975 – 1984*, Wrocław 2004.
- T. Kantor, *Lekcje mediolańskie*, Cricoteca 1991.
- T. Kantor, *Matamorfozy. Teksty o latach 1938 -1974*, Cricoteca 2000 (wybór).
- Nietzsche F., *Narodziny tragedii albo Grecy i pesymizm*, przeł. B. Baran, Warszawa 2009.
- T. Terzopoulos, *Powrót Dionizosa*, przekł. M. Kaziński, Wrocław 2018.

TEKSTY DRAMATYCZNE:

- Ajschylos, *Oresteja* [w:] *Antologia tragedii greckiej*, przeł. S. Srebrny, Kraków 1975.
- Eurypides, *Medea* [w:] *Antologia tragedii greckiej*, przeł. J. Łanowski, Kraków 1975.
- Eurypides, *Bachantki* [w:] *Tragedie*, przeł. J. Łanowski, Warszawa 1980.
- Mikołaj z Wilkowiecka, *Historyja o chwalebnyim Zmartwychwstaniu Pańskim*, Wrocław 1971.
- Sofokles, *Król Edyp* [w:] *Antologia tragedii greckiej*, przeł. K. Morawski, Kraków 1975.
- Wyspiański S., *Akropolis*, oprac. E. Miodońska-Brookes, Kraków 1985.

➤ Wyspiański S., *Powrót Odysa*, Wrocław-Kraków 1984.

ZAKŁADANE DLA PRZEDMIOTU EFEKTY UCZENIA SIĘ

odnoszące się do efektów modułowych (część A sylabusu) i kierunkowych

* **niepotrzebne wykreślono. Właściwe oznaczono kolorem.**

Symbol efektów dla kierunku	po ukończeniu studiów na kierunku AKTOSTWO	Odniesienie do: uniwersalnych charakterystyk poziomów w PRK	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia uczenia się PRK
WIEDZA: absolwent/absolwentka - zna i rozumie			
w zakresie wiedzy o realizacji prac artystycznych			
KA_W01	poprzez indywidualną pracę i poszukiwania osiąga gruntowną znajomość repertuaru związanego z kierunkiem i specjalnością w perspektywie porównawczej	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
KA_W02	posiada wiedzę z zakresu środków warsztatowych w stopniu niezbędnym do realizacji własnych projektów artystycznych w obszarze sztuki teatralnej i filmowej oraz pokrewnych gatunków sztuki widowiskowej	P7U_W	P7S_WG
KA_W03	zna style gry aktorskiej i formy ruchowej interpretacji (w tym najnowsze techniki i narzędzia stosowane przez wybitnych twórców)	P7U_W	P7S_WG
W zakresie rozumienia kontekstu dyscyplin artystycznych			
KA_W04	posiada świadomość funkcji społecznej, ideowej i estetycznej kreowanej postaci	P7U_W	P7S_WK P7S_WG
KA_W05	wykazuje głębokie zrozumienie wzajemnych relacji pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiów, a także wykorzystuje tę wiedzę dla dalszego artystycznego rozwoju	P7U_W	P7S_WG
KA_W06	zna i rozumie podstawowe linie rozwojowe w historii teatru i filmu oraz wybranych gatunkach sztuk widowiskowych i zna literaturę związaną z tymi zagadnieniami	P7U_W	P7S_WG
KA_W07	dysponuje poszerzoną wiedzą na temat kontekstu historycznego i kulturowego sztuki i jej związków z innymi dziedzinami współczesnego życia, potrafi samodzielnie rozwijać tę wiedzę w sposób odpowiadający swojej specjalności	P7U_W	P7S_WG PS7_WK
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent/absolwentka - potrafi			
w zakresie ekspresji artystycznej			
KA_U01	posiada rozwiniętą osobowość artystyczną, umożliwiającą tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UO

w zakresie realizacji prac artystycznych			
KA_U02	wykazuje umiejętność rozumienia specyfiki różnych form dramatycznych oraz istoty konstrukcji scenariusza, samodzielnego oceniania tekstu literackiego i możliwości jego adaptacji dla teatru, filmu i innych pokrewnych gatunków sztuki widowiskowej	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U05	posiada zdolność kreatywnego myślenia o tekście, a także wypracowywania własnych sposobów wyróżniania i interpretowania tworzywa dramatycznego, dokonywania analizy treściowej i porównawczej	P7U_U	P7S_UW P7S_WK
KA_U07	jest przygotowany/przygotowana do współdziałania z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym) i zdolny/zdolna do podjęcia wiodącej roli w takich zespołach	P7U_U	P7S_UO P7S_UK PS7_KR
w zakresie umiejętności warsztatowych			
KA_U08	posiada umiejętności z zakresu warsztatu w stopniu niezbędnym do realizacji własnych projektów artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U12	posiada umiejętność samodzielnej analizy tekstu literackiego oraz wytwarzania i zapamiętywania określonych stanów emocjonalnych poprzez logiczne i konsekwentne działanie słowem i ekspresją ciała	P7U_U	P7S_UW P7S_WK P7S_UU
KA_U15	zna techniki warsztatowe, umożliwiające ciągły rozwój poprzez samodzielną pracę; przez dalsze indywidualne studia powinien/powinna rozwijać nabyte umiejętności służące tworzeniu, realizowaniu i wyrażaniu własnych koncepcji artystycznych	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
W zakresie umiejętności werbalnych			
KA_U17	posiada umiejętności tworzenia rozbudowanych prezentacji słownych w formie ustnej i pisemnej na tematy związane z ich specjalnością, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i różnych źródeł	P7U_U	P7S_UK
KA_U18	potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi w dziedzinie sztuki	P7U_U	P7S_UW P7S_UU
KA_U19	potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców	P7U_U	P7S_UK
KA_U20	potrafi dyskutować na temat specjalistycznych zagadnień sztuk filmowych i teatralnych oraz prowadzić debatę w zróżnicowanym środowisku z zachowaniem szacunku dla wzajemnych poglądów	P7U_U	P7S_UK P7S_UW P7S_KO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent/absolwentka jest gotów/gotowa do			
W zakresie niezależności			
KA_K01	kompetentnego, samodzielnego i świadomego wykorzystania zdobytej wiedzy (także pochodzącej od ekspertów) w obrębie kierunku oraz w ramach innych działań kulturotwórczych, także w warunkach ograniczonego dostępu do potrzebnych informacji	P7U_K	P7S_KR P7S_KO

KA_K02	inicjowania działań artystycznych oraz podejmowania projektów o charakterze interdyscyplinarnym we współpracy z przedstawicielami innych dziedzin sztuki i nauki	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
KA_K03	świadomego i odpowiedzialnego przewodniczenia różnorodnym działaniom zespołowym w obrębie sztuk teatralnych i filmowych	P7U_K	P7S_KK P7S_KO P7S_KR
KA_K04	świadomego zaplanowania swojej ścieżki kariery zawodowej w oparciu o zdobyte na studiach umiejętności i wiedzę, z wykorzystaniem wiedzy zdobytej w procesie ustawicznego samokształcenia	P7U_U	PS7_KR PS7_UU
KA_K05	przewodzenia negocjacji i koordynowania organizacji przedsięwzięcia także w roli lidera/liderki	P7U_U	PS7_KR P7S_UO
KA_K06	ciągłego rozwoju poprzez samodzielną pracę oraz inspirowania i organizowania procesu doskonalenia umiejętności warsztatowych innych osób	P7U_U	PS7_KR P7S_UU P7S_KK P7S_KO
KA_K07	formułowania krytycznej oceny własnych działań twórczych i artystycznych oraz poddania takiej ocenie przedsięwzięć z zakresu kultury i sztuki	P7U_K	P7S_KK
W zakresie uwarunkowań psychologicznych			
KA_K08	wykorzystywania mechanizmów psychologicznych wspomagających jego/jej działania w obrębie twórczości własnej i bezpiecznego funkcjonowania na współczesnym rynku pracy	P7U_K	P7S_KK P7S_KO
W zakresie komunikacji społecznej			
KA_K09	funkcjonowania w społeczeństwie w zakresie wykonywania własnych działań artystycznych i swobodnego komunikowania się w rzeczywistości zawodowej aktora/aktorki	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
KA_K11	podejmowania refleksji na temat społecznych, naukowych i etycznych aspektów związanych z własną pracą i etosem zawodu	P7U_K	P7S_KO P7S_KR

dr Adriana Świątek
Podpis pedagoga

Adriana Świątek

dr hab. Monika Jakowczuk

Podpis dziekana